

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/6002-

26. november 2024

Svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 463 fra stortingsrepresentant Cato Brunvand Ellingsen - oversikt over fordelingseffekten av å kutte formueskatten på aksjer og driftsmidler med 40 %?

Det vises til brev fra Stortingets president av 22. oktober 2024 vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 463 fra representanten Cato Brunvand Ellingsen.

Spørsmål:

Jeg tillater meg å stille følgende spørsmål til skriftlig besvarelse til finansministeren:

Med utgangspunkt i regjeringens forslag til statsbudsjett, kan jeg be om en oversikt over fordelingseffekten av å kutte formueskatten på aksjer og driftsmidler med 40 %?

Begrunnelse:

Ber om svar på følgende:

I gjennomsnitt hvor stor skattelette ville fjerning av formueskatten på aksjer og driftsmidler ha betydd for den ene prosenten med høyest formue i Norge, og hvor mye ville denne skatteletten ha utgjort for denne prosenten totalt sett.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning av å fjerne formueskatten for alle personer over 17 år fordelt på bruttoinntekt.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning av formueskatteendringer for berørte personer 17 år og eldre fordelt etter bruttoinntekt.

En oversikt over anslått fordelingsvirkning for personlig skattelette etter beregnet nettoformue.

*Geografisk fordeling av anslåtte formuesskatteinntekter fordelt etter sentralitetssone.
Hvis mulig: Hvor mange personer har en beregnet formue på mer enn 100 millioner fordelt per år siden 2013.»*

Svar:

Det anslås at inntektene fra formuesskatten vil utgjøre om lag 34,9 mrd. kroner i 2025 (34 mrd. kroner fra personlig skattytere og resten fra upersonlige skattytere). Med regjeringens budsjettforslag for 2025 verdsettes fortsatt aksjer og næringseiendom mv. til 80 pst. og direkte eide driftsmidler til 70 pst.

En reduksjon av formuesskatten for aksjer og driftsmidler med om lag 40 pst. kan gjennomføres ved å øke verdsettelsesrabatten for aksjer mv. og driftsmidler, inkl. næringseiendom til 50 pst. Denne økningen i verdsettelsesrabatten anslås å redusere formuesskatteinntektene med om lag 8 130 mill. kroner påløpt og 6 500 mill. kroner bokført i 2025 sammenlignet med regjeringens budsjettforslag.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2022. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2025. Av beregningstekniske årsaker er det ikke tatt hensyn til provenyvirksomheter for upersonlige skattytere, som ikke er omfattet av modellen, eller forbedringer av verdsettelsesmetoder etter 2022, for eksempel endringen for næringseiendom fra 2024.

Beregningene er usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene. En reduksjon av formuesskatten på aksjer og driftsmidler vil kunne føre til store tilpasninger. Personer vil kunne flytte formue fra banksparing til aksjer, inkludert å flytte banksparing mv. til et aksjeselskap (AS), for å betale vesentlig mindre formuesskatt. De som leier ut sekundærboliger, kan tilsvarende redusere formuesskatten på boligene ved å leie dem ut gjennom AS. Provenytapet må over tid antas å bli betydelig høyere enn anslått ovenfor som følge av tilpasninger.

Fordelingsvirkninger av å redusere verdsettingen av aksjer og driftsmidler til 50 pst. er beskrevet i tabellene 1-5 nedenfor. Tilsvarende fordelingstabeller av å *fjerne* formuesskatten på aksjer og driftsmidler vises i mitt svar på spørsmål 2964 fra representanten Kari Elisabeth Kaski av 7. oktober 2024.

Lettelsen av å redusere verdsettingen av aksjer og driftsmidler til 50 pst. er svært skjevt fordelt. De 1 pst. mest formuende (om lag 45 900 personer) anslås å få om lag 6,6 mrd. kroner (om lag 80 pst.) av samlet lettelse. Det tilsvarer en gjennomsnittlig lettelse på om lag 142 000 kroner, se tabell 1.

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue av å redusere verdsettelsen av aksjer og driftsmidler til 50 pst. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med regjeringens forslag for 2025. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Beregnet nettoformue ¹	Gjennomsnit- tlig beregnet nettoformue i referanse- alternativet. Kroner	Gjennom- snittlig skatt i referanse- alternativet . Kroner	Gjennom- snittlig endring i formues- skatt. Kroner	Samlet lettelse. Mill. kroner	Andel av samlet endring i formues- skatt. Prosent
Desiler (om lag 459 020 personer)					
Desil 1	-1 529 400	180 400	0	0	0
Desil 2	-198 200	96 000	0	0	0
Desil 3	4 400	47 800	0	0	0,0
Desil 4	116 400	80 600	0	0	0,0
Desil 5	475 800	129 000	0	0	0,0
Desil 6	1 179 400	153 400	0	0	0,1
Desil 7	2 006 600	156 400	0	0	0,3
Desil 8	2 952 200	168 000	-200	0	0,7
Desil 9	4 383 000	198 000	-400	-200	2,1
Desil 10	13 700 600	444 200	-17 200	-7 800	96,7
Høyeste 1 pst. (om lag 45 900 personer)	60 681 200	1 564 000	-142 200	-6 600	80,3
Høyeste 0,1 pst. (om lag 4 590 personer)	311 638 800	5 764 600	-905 600	-4 200	51,1
I alt	2 309 000	165 400	-1 800	-8 200	100,0

¹Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes skattemessige formuesverdier.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 viser gjennomsnittlig endring i skatt av å redusere verdsettelsen av aksjer og driftsmidler til 50 pst. etter intervaller for bruttoinntekt for alle bosatte personer 17 år eller eldre, sammenlignet med regjeringens forslag for 2025. Tabell 3 viser endring i skatt for de som blir berørt av endringen, dvs. de som antas å betale formuesskatt med forslaget for 2025.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av å redusere verdsettelsen av aksjer og driftsmidler til 50 pst. Personer 17 år og eldre. Sammenlignet med regjeringens forslag for 2025. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall personer	Gjennomsnittlig skatt i referansen . Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referanse n. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent
0–100 000 kr	308 400	1 000	2,7	-200	1,0
100 000–200 000 kr	212 000	6 000	4,0	-400	1,0
200 000–250 000 kr	132 300	11 800	5,2	-200	0,4
250 000–300 000 kr	201 300	18 200	6,6	-200	0,4
300 000–350 000 kr	250 900	33 600	10,3	-200	0,6
350 000–400 000 kr	288 400	52 000	13,8	-200	0,6
400 000–450 000 kr	286 300	69 200	16,3	-200	0,9
450 000–500 000 kr	272 200	86 200	18,1	-400	1,1
500 000–550 000 kr	282 900	102 800	19,6	-400	1,1
550 000–600 000 kr	273 500	118 600	20,6	-400	1,2
600 000–700 000 kr	510 500	141 600	21,8	-400	2,7
700 000–800 000 kr	423 600	174 000	23,3	-600	3,1
800 000–1 mill. kr	507 300	229 400	25,9	-1 000	6,5
1–2 mill. kr	547 200	407 000	31,4	-3 600	24,1
2 –3 mill. kr	59 700	889 800	37,5	-15 600	11,4
3 mill. kr og over	33 600	2 556 800	41,6	-105 800	43,7
I alt	4 590 200	165 400	25,0	-1 800	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 3 Anslåtte fordelingsvirkninger av å redusere formuesskatten for aksjer og driftsmidler. Berørte personer 17 år og eldre. Sammenlignet med regjeringens forslag for 2025. Negative tall betyr lettelser. Kroner

Bruttoinntekt ¹	Antall personer	Gjennomsnittlig skatt i referansen . Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansen . Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent
0–100 000 kr	5 100	52 800	137,0	-15 400	1,0
100 000–200 000 kr	4 200	66 800	42,6	-18 400	0,9
200 000–250 000 kr	6 500	24 400	10,8	-4 200	0,3
250 000–300 000 kr	9 100	24 600	8,9	-3 200	0,4
300 000–350 000 kr	14 000	42 200	12,9	-3 600	0,6
350 000–400 000 kr	18 600	58 200	15,5	-3 000	0,7
400 000–450 000 kr	23 400	79 000	18,6	-3 200	0,9
450 000–500 000 kr	26 200	97 600	20,6	-3 600	1,2
500 000–550 000 kr	27 300	115 400	22,0	-3 200	1,1
550 000–600 000 kr	26 700	135 200	23,5	-3 800	1,2
600 000–700 000 kr	51 600	162 200	25,0	-4 200	2,7
700 000–800 000 kr	45 700	199 800	26,7	-5 600	3,1
800 000–1 mill. kr	72 500	259 000	29,0	-7 400	6,6
1–2 mill. kr	134 200	469 200	34,6	-14 600	24,1
2 –3 mill. kr	28 500	943 600	39,4	-32 800	11,5
3 mill. kr og over	23 200	2 939 800	43,0	-153 000	43,7
I alt	516 800	402 800	34,1	-15 800	100,0

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 4 viser anslåtte endringer i formuesskatt etter beregnet nettoformue. Om lag 44 pst. av lettelsen går til de 0,06 pst. av skattyterne med over 150 mill. kroner i beregnet nettoformue.

Tabell 4 Anslåtte fordelingsvirkninger av å redusere formuesskatten for aksjer og driftsmidler etter beregnet nettoformue. Sammenlignet med regjeringens forslag for 2025. Negative tall er skattelettelse

Beregnet nettoformue ¹	Antall	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue. Kroner	Gjennomsnittlig bruttoinntekt ² . Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent
negativ	1 023 000	-776 800	599 000	131 600	0	0,0
0 - 500 000. kr.	1 076 600	140 200	391 200	76 800	0	0,0
0,5 -1 mill. kr.	324 500	737 800	644 200	145 400	0	0,1
1 -5 mill. kr.	1 624 300	2 635 800	699 000	167 800	-200	2,6
5 -10 mill. kr.	399 400	6 750 000	920 200	263 400	-1 600	7,5
10 -50 mill. kr.	131 900	16 754 800	1 655 000	601 600	-17 000	27,6
50 - 100 mill. kr.	6 300	68 826 400	4 363 800	1 991 600	-162 400	12,6
100 - 150 mill. kr.	1 500	121 554 100	6 375 900	3 176 600	-322 500	5,8
Over 150 mill. kr.	2 600	463 072 200	11 410 600	7 850 800	-1 369 900	43,7
I alt	4 590 200	2 309 000	660 200	165 400	-1 800	100,0

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes formuesverdier.

² Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 5 viser anslåtte gjennomsnittlige skatteendringer av å redusere formuesskatten for aksjer mv. og driftsmidler med om lag 40 pst. for personer i seks sentralitetssoner. Sone 1 er den meste sentrale og omfatter Oslo med enkelte nabokommuner, mens sone 6 er den minst sentrale.

Tabell 5 Geografisk fordeling av å redusere formuesskatten for aksjer og driftsmidler, sammenlignet med regjeringens forslag for 2025

Sentralitets-soner	Antall	Gjennomsnittlig bruttoinntekt. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig beregnet nettoformue i referansealternativet. Kroner	Formuesskatt i referansen. Mill. kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Andel av samlet endring i formuesskatt. Prosent.
S01	888 300	762 800	215 000	3 856 600	13 180	-3 400	36,5
S02	1 170 900	671 000	170 800	2 410 200	8 420	-1 800	25,0
S03	1 171 700	628 800	150 400	1 912 400	6 080	-1 200	18,0
S04	737 800	614 600	142 000	1 526 800	2 840	-1 000	8,3
S05	421 200	611 400	141 200	1 551 600	2 190	-1 400	7,1
S06	200 100	597 200	137 400	1 648 800	1 440	-2 000	5,2
I alt	4 590 200	660 200	165 400	2 309 000	34 140	-1 800	100,0

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 6 viser antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner i årene 2013-2022. Når formuen måles i faste 2022-kroner, er det om lag 2,6 ganger flere personer med formue over 100 mill. kroner i 2022 enn det var i 2013.

Tabell 6 Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner. 2013-2022

År	Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner (nominelt)	Antall personer med beregnet nettoformue over 100 mill. kroner målt i 2022-kroner ¹
2013	900	1 300
2014	1 000	1 400
2015	1 300	1 600
2016	1 400	1 800
2017	1 900	2 300
2018	2 200	2 500
2019	2 400	2 800
2020	2 800	3 200
2021	3 300	3 600
2022	3 500	3 500

¹ Justert med KPI.

Kilde: Statistisk sentralbyrås inntekts- og formuesstatistikk.

Med hilsen

Trygve Magnus Slagsvold Vedum